

Karen S'gaw | ကညီကိုန်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလံာ်ကဘျံးဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးပုၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်နီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ်

တၢ်ဒုးပုၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်နီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ် -

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလံာ်ကဘျံးလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်အဂီၢ်

တၢ်ဒုးပုၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်နီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ်
အံၤမ့ၢ်တၢ်မၤအကျိၤကျဲအသီတခါလၢကမၤစၢၤပုၤလၢပကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီး
နီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ် အဂီၢ်ဒီး
သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲကိၣ်လၢအဒုးပုၣ်ဃုာ်အါထီၣ်တၢ်တခါလၢပကိၣ်ဖိခဲလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်လၢအဒုးပုၣ်ဃုာ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်မၤအစၢၤလၢအဂ့ၢ်ထီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်မၤလိမၤဒီး,
တၢ်မၤဃုာ်သကိးတၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်မုၢ်အိၣ်ပၤလၢကိၣ်ဖိခဲလၢအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ဒုးပုၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်နီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ်
န့ၣ်ကမၤစၢၤဝဲကိၣ်တဖၣ်ဒ်သိးအတၢ်န့ၢ်ပၤကဂ့ၢ်ထီၣ်လၢပကိၣ်ဖိတဖၣ်လိာ်ဘၣ်လၢအတၢ်ကမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢအတၢ်
ကမၤလိန့ၢ်တၢ်, ခီဖျိ-

- ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤအက့ၢ်အဂီၢ်အသီတခါဃုာ်ဒီးတၢ်ဘျၢလီၤစ့အါထီၣ်
- တၢ်မၤအကျိၤကျဲအသီလၢအဒီးသန့ထီၣ်လၢတၢ်ကွၢ်လီၤဆူတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်လၢတၢ်ကိးအီၤလၢ
တၢ်ဒုးပုၣ်ဃုာ်ပုၤကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်နီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ်အက့ၢ်ပနီၣ်ဂ့ၢ်အကျိၤ
(Disability Inclusion Profile)
လၢတၢ်ကထံၣ်န့ၢ်ကိၣ်ဖိအတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်လၢတၢ်ကမၤဘၣ်လိာ်ဖိဒုးအသးဒီးတၢ်အိၣ်သးတ
ဖၣ်

- တၢ်သိၣ်လိမၤဒီးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိအသီဆူကိသရၣ်သရၣ်မုၢ်ဒီးကိဖိအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါဘၣ်သးကျဲအဂ့ၤကတၢ်တဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲဲကိဖိအတၢ်မၤလိမၤဒီးအဂီၢ်လီၤ.

ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤအက့ၢ်အဂီၢ်အသီဟ့ၣ်ဒီးတၢ်ဘျၢလီၤစ့အါထီၣ်

ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤအက့ၢ်အဂီၢ်အသီဟ့ၣ်ဒီးတၢ်ဘျၢလီၤစ့လၢကိတဖၣ်ကသုအီၤလၢကဆိၣ်ထွဲဲကိဖိအါဒါအါဂၤလၢအပၣ်ဃုာ်ကိဖိလၢအအိၣ်ဒီး သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဆိမိၣ်တလၢပဲၤ, အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢတၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးအါန့ၢ်အန့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ဘျၢလီၤအါထီၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤအါထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲဲလၢကိဖိဃုာ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပဲၤတဆူၣ်တချ့း
ပၣ်ဃုာ်ကိဖိလၢအတကြၢးတဘၣ်ဒီးဝဲဒၣ်လၢအကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤလၢနီၢ်တဂၤအဂီၢ်ခိၣ်ဖျိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိဖိတဖၣ်လၢလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပဲၤတဆူၣ်တချ့း(PSD) လၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိသုဝဲကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤတၢ်ခါအံၤလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအါကလုာ်အဂီၢ်သ့ဝဲဒၣ်ပၣ်ဃုာ်-

- တၢ်သိၣ်လိမၤဒီးဒီးပုၤကံၢ်စီသ့ဘၣ်လီၤဆီအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢကိသရၣ်သရၣ်မုၢ်ဒီးကိအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂီၢ်
- မၤန့ၢ်ပုၤစဲၣ်နီၤအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်သးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပဲၤတဆူၣ်တချ့း
- ဒီးလဲၤန့ၢ်ဝဲကိသရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂၤတဖၣ်လၢကမၤစၢၤရဲၣ်ကျဲၤလီၤဝဲဒီးဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဆိတလဲတဖၣ်လၢကိဖိအဂီၢ်
- တၢ်ပီးတၢ်လီၤဒီးလံာ်လဲၤတၢ်ကွဲးကဲဘျးတဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲဲတၢ်မၤလိမၤဒီးအဂီၢ်.

တၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပဲၤတဖၣ်အက့ၢ်ပနီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤ

တၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပဲၤတဖၣ်အက့ၢ်ပနီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်ကမၤစၢၤကိတဖၣ်လၢကဃုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ဝဲဘၣ်သးန့ၢ်ဖိအတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကဒုးသ့ၣ်ညါဝဲကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤတဂၤအဂီၢ်လၢတၢ်ဟံာ်ဃာ်န့ၢ်အီၤ,

မၤစၢၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်လၢက့ၢ်ဖိအတၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးတၢ်ဆိတလဲတမံၤလၢလၢက့ၢ်ဖိတၢ်ကလိၣ်ဘၣ်လၢကမၤလိဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲၤတဖၣ်အက့ၢ်ပနီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤအသီတခါန့ၣ်ကမၤပျဲၤက့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်သံကွၢ်ဆိရဲၣ်လၢတၢ်သ့အီၤဒ် PSD ဖဲတကီၢ်တခါအသိးအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်က့ၢ်လဲလိၣ်ခိၣ်ဝဲဆူကျိၤကျဲၤအသီအသိး, က့ၢ်ဖိလၢအဘၣ်ထွဲဒီး PSD အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်တၢ်ကသံကွၢ်အီၤလၢကထီၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဒ်သိးကမၤပျဲၤတၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲၤတဖၣ်အက့ၢ်ပနီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤ န့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဖိတဂၤကန့ၣ်ပၣ်ဃုာ်ဝဲဆူတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤ, ဃုာ်ဒီးပုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်လၢအတအိၣ်လၢပုၤနီၣ်တခါ, ဖျါတၢ်သိၣ်လိလၢကမၤစၢၤဝဲက့ၢ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိလၢကမၤပျဲၤက့ၢ်ပနီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤအဂီၢ်လီၤ.

န့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး PSD တဂၤန့ၣ်, န့ၣ်ကမၤဃုာ်တၢ်ဒီးန့ၣ်လၢကဃုာ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအကြၢၤဝဲလၢကမၤပျဲၤအဝဲသ့ၣ်က့ၢ်ပနီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. က့ၢ်ပနီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်ကအိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲလၢက့ၢ်ဖိကရူၢ်အါဂၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အအါတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲလိၣ်ခိၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲ

ဒ်သိးကမၤစၢၤဟ့ၣ်ထီၣ်လီၤတၢ်ဝဲဟံၣ်ဖိဃီဖိဒ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လဲလိၣ်ခိၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢက့ၢ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ် (PSD)ဆူၣ်တၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤအသီအဂီၢ်, ဘံးထီၣ်ရံၤပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲၤတဆူၣ်တချ့အတၢ်ခိၣ်ဖိအကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤတုၤလီၤလၢ ၂၀၂၄ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲၤတဆူၣ်တချ့အတၢ်ခိၣ်ဖိအကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤန့ၣ်မၤလီၤတံၢ်ဝဲဒၣ်က့ၢ်တဖၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၢ်ဖိတီၤပတီၢ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢအတုၤသိးလိၣ်အသးမ့ၢ်တမ့ၢ်အါန့ၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲဝဲက့ၢ်ဖိအတၢ်လဲလိၣ်ခိၣ်လၢ PSD ဆူ တၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲၤတဆူၣ်တချ့အပူၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲၤတဆူၣ်တချ့အတၢ်ခိၣ်ဖိအကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤကဘၣ်ထွဲဒီးန့ၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်ဝဲသးစူၤဆဲးကျိးဘၣ်န့ၣ်က့ၢ်အက့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သိၣ်လိမၤဒီးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်သိၣ်လိဆူက့ၢ်သရၣ်သရၣ်မ့ၣ်ဒီးက့ၢ်ဖိအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်

တၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ်ကအိၣ်အါထီၣ်လၢက့ၢ်အပူၤဆီၣ်ထွဲတၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါဘၣ်ဃးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့ဒီးမ့ၢ်တၢ်ကဘၣ်စံးဆါအီၤဒဲလဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကပၣ်ဃုာ်ဝဲတၢ်သ့ဒီးန့ၢ်ဘၣ်-

- ပုၤစဲၣ်နီၤလၢအနၢ်ပၢၢ်နီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ်ကအိၣ်အါထီၣ်လၢက့ၢ်အပူၤ
- တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိမၤဒီး
- ကံၢ်စီတၢ်မၤလိမၤဒီး
- တၢ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲဒီးလံာ်လဲၣ်တၢ်ကွဲးလၢအဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတၢ်အုၣ်ကီၤနီၢ်ခိၣ်နီၢ်တဖၣ်
- ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤလၢက့ၢ်ဖိလီၤဆီအဂီၢ်တဖၣ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်

က့ၢ်ဘၣ် www.education.vic.gov.au/disabilityinclusion လၢကယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်နီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပွဲၤတဆူၣ်တချ့တဖၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးတဲဘၣ်ဃးနဖိအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လၢက့ၢ်အပူၤ, မ့တမ့ၢ်နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်လံာ်လဲၣ်တၢ်ကျိၤထံမ့တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤကျိၤထံတၢ်မၤစၢၤန့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိၤဘၣ်န့ၣ်အက့ၢ်ခိၣ်တက့ၢ်.

